

Aihe	Yläkoululaisten retki Mikkelin paikalliskohteisiin
Tavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> • kehittää ryhmän yhteistyötaitoja ja lisätä yhteenkuuluvuutta • luoda tilaisuuksia kokea positiivisia luontokokemuksia
Kohderyhmä ja koko	11 henkilöä (9 erityisluokan oppilasta ja kaksi aikuista)
Ajankohta, käytettävissä oleva aika	Kevät–syksy, tuokion kesto noin 3,5 h.
Tarvikkeet	<ul style="list-style-type: none"> • 4 kompassia • 4 karttaa • 5 trangiaa • 1 l sinolia turvapullossa • tulitikkuaski • 1 puukko • eväät ja muut evästarvikkeet 11 hengelle • käsidesi • talouspaperirulla • 1 slackline l. tasapainoköysi ja puunsuojat 2 puulle • 5 pärepalaa • 5 hiilikynää • 11 huivia • 1 köysi • ensiapulaukku
Valmistelut	<ul style="list-style-type: none"> • tasapainoköyden kiinnittäminen • eväiden piilottaminen maastoon
Ohjelma ja aikataulu	<p>1. Aloitus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Esittäytyminen ja päivän ohjelman esittely lyhyesti. Selvitetään oppilaiden alkutunnelmat pyytämällä heitä näyttämään peukalolla heidän vireystilansa. • Jaetaan kartat oppilaille ja tutustutaan päivän reittiin kartan avulla. • Karttojen jakaminen oppilaille ja reittiin tutustuminen. • Kesto n. 15 min, paikkana koulu. <p>2. Kävely keskustasta Kaihulle</p> <ul style="list-style-type: none"> • Matkan aluksi kiivetään Naisvuorelle katsomaan maisemia ja kerrotaan Mikkelin maamerkeistä; Naisvuoresta ja Akkavuoresta. <i>Naisvuori ja Akkavuori ovat saaneet muistitiedon mukaan nimensä Porrassalmen taistelun aikaan (1789), jolloin naiset kiipesivät ko. mäkien päälle nähdäkseen jotain 6 km päässä käytävästä Porrassalmen taistelusta. Sittemmin Naisvuorelle on rakennettu 1800-luvulla ravintola ja puisto. 1912 avattiin vesitorni ja sotien aikaan Naisvuori valjastettiin ilmavalvonnan käyttöön ja välirauhan aikana kallioon louhittiin tilat viestintäkeskukselle. Vuodesta 1953 vesitorni on ollut matkailukäytössä.</i> • Muita reitin varrella olevia maamerkkejä ovat Mikkelin satama ja Kenkävero. <i>Mikkelin satamasta on yhteys Saimaalle ja edelleen kanavan kautta Viipuriin ja Suomenlahdelle. Satamaa käytetään pääsääntöisesti matkustajasatamana ja kesäisin satamassa on kahvilatoimintaa.</i> <i>Kenkäverossa on ollut asutusta jo 550 vuotta sitten, jolloin paikalle rakennettiin ensimmäinen papin asunto. 1800-luvulle asti Kenkävero säilyi omana saarena, jolle oli siltayhteys. Kenkäveron nimen alkuperästä ei ole varmaa tietoa, mutta sen</i>
0–15 min	
15 min–1 h 15 min	

<p>1 h 15 min – 2 h 15 min</p>	<p><i>arvellaan periytyvän aikoinaan savolaisten tavasta laittaa kengät jalkaan kirkkoon mennessä tai nimi on saanut alkunsa Nuijasodan kahakoivista talonpojista, jotka yrittivät päästä eroon raskaasta verotaakasta. Nimi voi liittyä myös lukkariin palkkaan, johon aikoinaan kuului kenkäpari ja sukat.</i></p> <p>Kaihunharju on muodostunut jääkauden aikana jäätikkövirran kasaaman maa-aineksen tuloksena. Harjut ovat hyviä pohjavesialueita, sillä jäätikkövirtojen kokoama maa-aines toimii siivilänä puhdistuen maahan imeytyvän veden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilailta voidaan kysellä, mitä he tietävät ennakkoon ko. paikoista ja millainen suhde heillä on ko. paikkoihin. • Kesto n. 45–60 min, reitti Mikkelin lyseo-Naisvuori-Mikkelin satama-Kenkävero-Kaihun kota. <p>3. Evästauko</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilaille annetaan tehtäväksi etsiä maastoon piilotetut ruokatarvikkeet, jotka he jakavat tasapuolisesti ja valmistivat yhdessä. • Eväinä voivat olla esim. makkarat, kasvisnyytit, kala, tikkusämpylä, räiskäleet. • Neuvotaan oppilaita käyttämään trangiaa ja kerrataan paloturvallisuuteen liittyvät asiat (materiaalien syttymisherkkyys ja sammutusohjeet). • Kesto 60 min, paikkana Kaihun kota.
<p>2 h 15 min – 2 h 35 min</p>	<p>4. Tasapainoilua</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilaat saavat mahdollisuuden kävellä tasapainoliinaa pitkin joko yksin tai muiden ryhmäläisten avustamana. • Kesto 15–20 min, paikkana tasainen maastopohja.
<p>2 h 35 min–3 h</p>	<p>5. Mäntyjen voima</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jaetaan oppilaat pareihin. Jokaiselle parille annetaan pärepala ja hiilikynä. • Annetaan ohjeeksi etsiä oma mänty, jonka juurelle istutaan kuuntelemaan luonnon ääniä. Kirjoitetaan havainnot ylös pärepalalle. • Havaintojen kirjaamisen jälkeen rauhoitutaan istumaan hiljaa ja kuuntelemaan ympäristöä tai omia ajatuksia ja tunteita. • Kokoonnutaan yhteen kertomaan havainnoista ja mietitään, miltä paikka ja maailma ovat näyttäneet puiden ollessa taimia. (Alueen puiden ikä 120–200 vuotta). • <i>"Iso härkä, rankaselkä, sonterolla surmattuna, sarvet maahan kaivettuna, veri viety kaupunkihin, nahka syöty piimän kanssa, lihat poltettu tuhaksi- mikä se on ?"</i> Sananlaskun avulla voidaan käydä läpi männyn merkitys suomalaisille entisajan taloudessa. Männystä saatiin tervaa, pettua leivän raaka-aineeksi, sekä poltto- ja rakennuspuuta. • Kesto 20–25 min, paikkana Kaihunharjun kävelyreitti keskustaan päin.
<p>3 h–3h 5min</p>	<p>6. Veden voima</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilaille ja opettajille annetaan huivit, joilla he peittävät silmänsä. Sen jälkeen heidät johdatetaan köyden avulla kohti solisevaa vesilähdettä. • Ennen vesilähteelle kävelyä kerrotaan ryhmälle vanhan kansan uskomuksesta veden parantavaa voimaa kohti ja ohjeistetaan oppilaat ja opettajat kertomaan mielestään huolet vedelle ja toivomaan jotain. • Lähteen luona poistetaan huivit ja jatketaan matkaa kiipeilyyn sopivan puun luo (tukeva monioksainen koivu). • Kesto n.5 minuuttia, paikkana Kaihunharjun vesiaihe.

3 h 5 min–3 h 25 min	<p>7. Kiipeilypuu</p> <ul style="list-style-type: none"> Ryhmäläiset saavat valita joukostaan vapaaehtoiset kiipeämään puuhun. Loput ryhmäläisistä auttavat heidät kiipeämään puuhun ja laskeutumaan turvallisesti. Kesto 15–20 min, paikkana tukevaoksainen puu.
3 h 25 min–3 h 40 min	<p>8. Lopetus</p> <ul style="list-style-type: none"> Kiitetään oppilaita päivästä ja kysytään heiltä tunnelmia päivästä. Mikä jäi mieleen? Oliko jokin haastavaa, mitkä asiat auttoivat onnistumaan? Tunnelmien kyselyn avulla pyritään vielä kertaamaan onnistumisen kokemuksia ja auttaa huomaamaan yhteistyön merkitys onnistumiselle. Kesto 10–15 min, paikka vapaavalintainen.
Koonti	<ul style="list-style-type: none"> Annetaan oppilaille tilaa kertoa omista kokemuksistaan päivän päätteeksi ja myöhemmin luokassa. Luokassa päivää voi kerrata antamalle oppilaille lauseiden alkuja, joita he jatkavat kertomalla omista tuntemuksistaan tai kertomalla 160 merkillä tuntemuksistaan luonnossa toimimiseen ja ryhmätyöhön.
Huomioitavaa	<ul style="list-style-type: none"> Oppilaille on hyvää antaa välillä lepoa ohjatusta toiminnasta.
Lisää tietoa	<ul style="list-style-type: none"> Mikkelin ammattikorkeakoulun yhteisöpedagogiopiskelijoiden suunnittelema tuokio.